

Tekst: Gerwin Otten, Schadepreventie en Risicobeheer
Foto's: Groot Zevert Loon- en Grondverzetbedrijf

Blus

bewust

TIPS EN VUISTREGELS VOOR
DE TOOLBOXMEETING

Bij brand wil je met (hand)blusmiddelen de schade beperken. Niet elk blusmiddel is geschikt voor elke brand. Het verkeerde blusmiddel kan zelfs gevaarlijk zijn of grote nevenschade veroorzaken. Denk aan het blussen met water bij elektriciteit of met poeder blussen in de serverruimte.

ALLE TOOLBOXEN ZIJN OOK DIGITAAL TE GEBRUIKEN VIA DE VEILIG VAKWERK-DIENST.
GA VOOR MEER INFORMATIE NAAR VEILIGVAKWERK.NL

EEN VERHOOGDE KANS OP BRAND IS ER BIJ:

- werkzaamheden met open vuur, vonken of wrijvingswarmte;
- droog oogstmateriaal dat stof in machines veroorzaakt;
- broei;
- kortsluiting.

VOOR EEN BRAND ZIJN DRIE ELEMENTEN NODIG:

- Brandbare stof
- Ontstekings temperatuur
- Zuurstof

BRAND BLUS JE DOOR:

- de brandbare stof te verwijderen;
- zuurstof te verdringen of de zuurstoftoevoer te stoppen;
- de temperatuur te verlagen of de ontstekingsbron weg te nemen;
- vlamdovende middelen te gebruiken.

ELEKTRICITEITSBRAND

Elektriciteit brandt niet! Toch is die vaak de oorzaak van brand in een elektrisch apparaat of in de bekabeling. Schakel altijd de stroom uit voordat je gaat blussen. Blus nooit met water. Een schuimblusser (tot 1000 volt) heeft gezien de beperkte nevenschade de voorkeur boven een poederblusser. Een CO₂-blusser kan ook.

LITHIUMACCU'S VAN HANDGEREEDSCHAP TOT 600 WH

Er zijn blusmiddelen (NTA8133) leverbaar die de vlammen (even) kunnen doven, maar let op: door het chemische proces in de batterij kan de brand weer opvlammen. Lithium-ion kun je alleen blussen door langdurig onderdompelen in water. Probeer de batterij in een bak water te gooien als dit veilig kan.

Let op! De rook is zeer giftig en de batterijcellen kunnen krachtig wegschieten. Is het onveilig? Bel de brandweer!

WELK BLUSMIDDEL GEBRUIKEN VOOR WELKE BRAND?

TYPE BRAND	SCHUIM	POEDER (A, B, C)	SLANGHASPEL	CO ₂	D-POEDER	VETBLUSSER (METAAL)
Vaste stof (hout, textiel, kunststof)	ja	ja	ja	nee	ja	ja
Vloeistof (benzine, diesel)	ja	ja	nee	ja	nee	nee
Gassen (propaan, butaan)	nee	ja	nee	ja	nee	nee
Metalen (aluminium, magnesium)	nee	nee	nee	nee	ja	nee
Vet, olie (frituurolie, smeervet)	nee (tenzij een ABF-blusser)	nee	nee	nee	nee	ja
Elektriciteit (stroom afschakelen)	ja	ja	nee	ja	nee	nee
Lithium-ion, kleine batterijen	ja, blussers met NTA8133-keurmerk					
Nevenschade	gering	groot	groot	gering	groot	gering

ONDERHOUD EN VEILIGHEID

- Keuring en onderhoud van blusmiddelen door REOB-erkend bedrijf.
 - Draagbare blustoestellen tot twintig kilo moeten wettelijk tweejaarlijks worden gekeurd. Verzekeraars kunnen jaarlijks keuren eisen.
 - Brandhaspels jaarlijks keuren volgens NEN EN 671-3. De kraan van de haspel moet verzegeld zijn. Zo voorkom je dat de haspels onnodig worden gebruikt en er water in de slang achterblijft dat kan worden besmet met de legionellabacterie. Elke vijf jaar vindt er naast een keuring ook uitgebreid onderhoud plaats.
 - Op de blusmiddelen moet een sticker met minimaal de datum van keuring en de datum van de volgende keuring staan.
- Wat controleer je zelf?
 - Is het blusmiddel nog aanwezig en bereikbaar?
 - Is de verzegeling nog aanwezig?
 - Staat de drukmeter, mits aanwezig, in het groen?
 - Zijn het onderhoudsetiket en de gebruikersinstructie leesbaar?

PLATTEGROND

Bestudeer de plattegrond van je werklocatie. Is de plattegrond onduidelijk? Vraag om uitleg. Zorg dat je de volgende locaties weet te vinden:

- Gaskraan
- Elektriciteitshoofdschakelaar
- Waterput brandweer
- Nooduitgangen en vluchtroutes
- Telefoon
- Blusapparaten
- EHBO-middelen

Op de plattegrond staat het alarmnummer 112 en personen die in geval van nood moeten worden gebeld.

WEES VOORBEREID

Overleg met je werkgever over de mogelijkheid om een bluscursus te volgen. Door bewust om te gaan met brandpreventie en te oefenen hoe je een brand effectief kunt bestrijden, kun je veel schade en persoonlijk letsel voorkomen.